

Hoàng Trọng Muôn

Chợ quê vào tết

Tản văn

Trời vẫn còn tối lắm. Cánh đồng phía xa bao phủ một màn sương bàng bạc, đặc quánh. Gió cảm cảm rít nhẹ, phảng phất mùi ngai ngái của cỏ đồng. Phố huyện nhỏ còn thiu thiu ngủ nhưng có lẽ cũng chẳng ngủ được say bởi cái háo hức về một phiên chợ Tết.

Tiếng gà gáy văng vẳng từ phía xóm chài. Rồi chúng thi nhau gáy. Có lẽ chúng cũng chẳng ngủ được khi cái không khí âm áp, háo hức của một cái tết miền quê đang về. Vài nhà trong xóm đã trở dậy nấu cơm. ánh lửa bập bùng soi rõ những bóng người đang nhảy nhót trên bức vách. Mùi khói rom cay nồng theo gió sớm lan toả đi khắp nơi làm âm áp cả cái phố huyện đang chìm trong tĩnh lặng. Bóng khói lửng lơ, quện lẫn vào hơi sương ẩm ướt, cay cay, tạo nên một hương vị rất riêng của miền thôn quê không sao lẫn được. Lũ trâu cọ cọ sừng vào thanh tre chắn ngang cửa chuồng làm nó nẩy lên tung tung, kêu lóc cóc. Mấy con ngựa cũng không đứng yên được, gõ gõ móng xuống nền đất, hứng chí hí lên một tiếng thật dài như đáp lại tiếng gà vừa gáy. Lũ lợn trong chuồng thấy vậy cũng đua nhau kêu ừ ừ âm ỉ đòi ăn. Lũ gà xôn xao, mổ nhau chí choé. Lũ chó bị giam cầm cả đêm, bây giờ được thả rông, vờn nhau chán chê rồi đuổi nhau chạy nhón nha khắp ngõ, thính

thoảng húng hắng sửa lên vài tiếng. Ngoài đường đã có người đi chợ. Cái phố huyện nhỏ bé rung mình tỉnh giấc bởi những tiếng ồn ào đang tiến dần về phía chợ.

Cái chợ quê nhỏ bé nơi góc phố huyện nghèo nàn, heo hút này, ngày thường chẳng có mấy người họp, chỉ lèo tèo vài ba hàng quà, hàng bánh, lúa thừa những gian hàng tạp phẩm nghèo nàn mà mấy bà bán hàng có ngồi cả ngày cũng chỉ có vài ba vị khách. Mấy hàng ăn có đông hơn nhưng cũng chỉ phục vụ tầng lớp thượng lưu nơi phố huyện vào đầu buổi sáng. Mọi người còn phải ra đồng, còn phải tắt tả chạy ngược chạy xuôi bươn chải với mong muốn thật giản đơn về một cuộc sống dễ chịu hơn.

Tháng Chạp giáp Tết, chợ huyện chợ bưng dậy, háo hức như một đứa trẻ mong tết về để khoe manh áo mới. Hàng quán bày la liệt suốt từ những con đường dẫn vào chợ, cách xa tới hàng trăm mét với đủ các mặt hàng. Người dân phố huyện cũng như niềm nở hơn, vồn vã hơn chứ không thâm trầm, lạnh nhạt và có vẻ mặt khinh khỉnh như phong cách hàng ngày nơi đây. Người dân ở các nơi khác đổ về đây mua bán, trao đổi và thăm hỏi nhau. Mọi người quan tâm đến nhau hơn và chợ huyện chợ trở nên gần gũi, ấm cúng trong lòng những người dân quê chân chất.

Mẹ đã dậy từ bao giờ. Bóng mẹ loay hoay sửa soạn thúng mủng, quanh gánh dưới bếp để chuẩn bị đi chợ Tết. Năm nào cũng vậy, phiên chợ cuối năm nào mẹ cũng mua một gánh nặng nào là lá bánh, thịt lợn, đồ tằm, vàng hương và bao nhiêu thứ khác. Mấy ngày giáp Tết, mẹ vất vả hơn. Mẹ bảo cả năm mới có mấy ngày Tết để cúng ông bà, tổ tiên, để sum họp gia đình và đi thăm hỏi nhau, chúc nhau một cuộc sống tốt đẹp mà không chuẩn bị đầy đủ thì cả năm

lại làm ăn chẳng ra gì. Mẹ nói thì nghe có vẻ dễ dàng như vậy chứ tôi cũng thừa biết rằng, để có một cái tết tương đối đầy đủ, người dân nơi phố huyện nhỏ quê tôi phải chật bóp, dành dụm cả năm mà cũng mấy ai có được.

Tôi được mẹ cho đi chợ, lòng chột rợn lên một cảm giác băng khuâng khó tả. Cảm giác bồi hồi, háo hức của những phiên chợ trước đây, ngày tôi còn bé chột sống dậy ngọt ngào. Ngày ấy, mỗi phiên chợ tết, tôi đều được mẹ cho đi theo nên cả đêm hôm trước không thể nào ngủ được, cứ nằm thao thức mãi. Ngày còn bé, mẹ thường cho tôi ngồi vào một bên thúng để gánh ra chợ. Lớn hơn, tôi thường phải bám chặt vào vạt áo của mẹ mỗi khi mẹ cho vào chợ để khỏi lạc đường. Mẹ bảo phiên chợ này là phiên chợ Tết thứ mười chín tôi được mẹ cho đi theo bởi từ năm tôi lên ba tuổi, năm nào mẹ cũng cho tôi đi chợ Tết.

Ngoài đường, lũ trẻ con được mẹ cho đi chợ Tết chạy lăng xăng, chỉ tro khắp nơi rồi khoe nhau những bộ quần áo mới. Thịnh thoảng lại gặp một cụ già đang ngồi cặm cụi viết câu đối bên đường. Vài ba vế đối đã được treo lên ngay ngắn như những tín hiệu tốt lành của mùa xuân. Bên cạnh, những bức tranh ngũ quả đầy ắp gợi lên một không khí ấm cúng rất quê nhà.

Những quán ăn bên chợ đã lên lửa. Mùi xào nấu đầy quyến rũ theo gió sớm mai lan đi khắp phố huyện. Cô bán bánh mì bên kia đường đã đội chiếc thúng đựng bánh đi vào chợ. Bà Xoan quẩy quả chiếc làn nhựa, một tay vắn lại chiếc khăn trên đầu cho đỡ lạnh, miệng bồm bồm nhai trầu, vừa đi vừa nói chuyện với mấy bà hàng xóm. Anh Thịnh đẩy chiếc xe bán bánh bao nóng đầy hấp dẫn, miệng don đả mời chào. Hôm nay, anh diện bộ quần áo mới trông thật bảnh trai. Cô Nụ xóm Đoài mọi ngày rất đông đánh, chua

ngoan, sáng nay cũng mặc áo mới, tay cắp thúng đi vào chợ, miệng tủm tỉm cười...

Phố huyện như bừng lên một sức sống mới trước phiên chợ cuối năm - phiên chợ Tết.

Trời lất phất mưa xuân!

Tháng 1 - 1998

Hoàng Trọng Muôn

(In trong *Mùa hoa lộc vừng - Tập Ký và Tản văn - NXB Thanh Niên, 2007*)

Nguồn: Tác giả/ VNThuquan - Thư viện Online

Được bạn: đưa lên

vào ngày: 12 tháng 2 năm 2010